

Jaarverslag Stichting Natuurmonumenten Ossenbroek Hierschenhof – 2025

Algemeen:

Stichting Natuurmonumenten Ossenbroek Hierschenhof heeft in 2025 weer verschillende projecten uitgevoerd en ondersteund gericht op het houden van toezicht op en onderhoud van de bossen, lanen en waterlopen die deel uitmaken van de in haar statuten genoemde landgoederen en daaromheen liggende gebieden gelegen in de gemeente Land van Cuijk. Daarnaast zijn projecten ondersteund gericht op het herstel van de biodiversiteit en het ecosysteem op en de cultuurhistorische, landschappelijke en andere waarden van deze landgoederen en gebieden

Alle projecten zijn uitgevoerd binnen financiële middelen die de Stichting daartoe ter beschikking heeft en vielen binnen de doelstelling van de Stichting, te weten:

- a) het behoud, herstel en de bescherming en versterking van de natuur en het natuurschoon dat zich bevindt op en in landgoederen en historische buitenplaatsen (al dan niet geheel of gedeeltelijk gerangschikt als landgoed onder de Natuurschoonwet 1928 of als monument aangewezen in de zin van de Erfgoedwet, of een provinciale of gemeentelijke verordening of bestemmingsplan) gelegen in de gemeente Land van Cuijk, meer in het bijzonder op en in de landgoederen “het Ossenbroek”, “de Hierschenhof” (of de “Hiersenhof”), “de Dennen” (plaatselijk ook bekend als de “Tenning”) en “de Nieuwe Hof”(plaatselijk ook bekend als de “Kleine Hof”), en op en in de in de nabijheid daarvan gelegen natuur- en agrarische gebieden in de gemeente Land van Cuijk, waaronder begrepen het behoud en herstel van de flora en fauna op en de vergroting van de biodiversiteit en het duurzaam herstel van het ecosysteem van de bovengenoemde landgoederen, buitenplaatsen en gebieden en natuureducatie; en
- b) de cultuurhistorische, landschappelijke, ecologische en hydrologische waarden en kenmerken van de hierboven onder a. omschreven landgoederen, historische buitenplaatsen en gebieden duurzaam te behouden, herstellen, beschermen, bewaren, bevorderen en versterken,

het vorenstaande al of niet in samenwerking met derden, en het verrichten van al hetgeen hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

De projecten dragen allen bij aan het behoud van de meerwaarde die de grotendeels opengestelde landgoederen en natuurgebieden al vele generaties aan het Land van Cuijk, haar inwoners en bezoekers van de streek bieden. Tevens versterken zij de maatschappelijke functie die de bedoelde landgoederen en natuurgebieden daarin spelen als het aankomt op het genieten van de natuur en van de cultuurhistorische, landschappelijke en andere waarden, die op deze landgoederen en natuurgebieden behouden zijn.

De projecten die de Stichting in 2025 heeft uitgevoerd of ondersteund betroffen onder meer: het snoeien van eiken en beuken langs de Heuf in Beers, het snoeien van het monumentale lindelaantje op landgoed het Ossenbroek, het snoeien en klepelen van bospercelen en lanen op verschillende landgoederen en het verkrijgen van advies over de uitvoering van deze werkzaamheden en bosbeheer en -onderhoud in het algemeen. Daarnaast heeft de Stichting tezamen met een aantal landgoederen en met ondersteuning van de gemeente Land van Cuijk opnieuw een aanvraag ingediend voor de verlening van een Europese GLB subsidie in het kader van de Regeling Europese Landbouwsubsidies 2023-2027 (NPI niet landbouwbedrijven gericht op herstel maatregelen voor natuur of biodiversiteit 2025) voor het Bosrevitaliseringsproject Beerse Landgoederenzone. Dit nadat de in 2024 hiervoor ingediende aanvraag was afgewezen en het besloten was het bezwaar tegen die

afwijzing na overleg met de provincie Noord-Brabant in te trekken. De nieuwe subsidieaanvraag is met name gericht op herstel van de bodem en hydrologie van (bos)percelen gelegen in de Beerse landgoederenzone en de vergroting van de biodiversiteit op en in deze landgoederenzone. Naast deze projecten heeft de Stichting ook in 2025 gezorgd voor toezicht op de natuur op en in de hierboven genoemde landgoederen en daaromheen liggende gebieden en de begeleiding van werkzaamheden van vrijwilligers.

Er zijn in 2025 weer verschillende aanvragen voor ondersteuning van projecten bij de Stichting ingediend. Het bestuur beoordeelt aanvragen voor een bijdrage aan projecten volgens de daarvoor in 2024 vastgestelde beoordelingsprocedure. Het al of niet verstrekken van een bijdrage aan een project is met name afhankelijk van de vraag of het betreffende project binnen de doelstelling van de Stichting valt, of het project ook overigens aan ANBI-regelgeving voldoet en of de Stichting de middelen heeft het betreffende project naast andere projecten te ondersteunen. In voorkomende gevallen kan de Stichting projecten naar zich toe trekken. Zo heeft de Stichting de indiening van de vermelde GLB-subsidie op eigen naam gedaan met ondersteuning van de Beerse landgoedeigenaren en is het hiervoor genoemde natuurtoezicht door een vrijwilliger van de Stichting uitgevoerd met een auto, die de Stichting aan hem ter beschikking heeft gesteld. De Stichting richt zich echter vooral op het door middel van het verstrekken van een bijdrage ondersteunen van initiatiefnemers bij het realiseren van projecten, die binnen de doelstelling van de Stichting vallen en die ook overigens aan de hiervoor genoemde voorwaarden voldoen. Goedgekeurde aanvragen worden in principe met een donatie van 80% van de (begrote) kosten, afgerond op EUR 10 ondersteund, tenzij het bestuur bij de beoordeling van het project aanleiding ziet een lager of hoger percentage vast te stellen.

In 2025 is er opnieuw veel aandacht besteed aan het toezicht op de flora en fauna op de landgoederen en de daarom liggende gebieden. De onderhoudskosten van de hiervoor genoemde in 2014 aangeschafte (tweedehandse) bedrijfsauto zijn in 2025 beperkt gebleven maar de verwachting is dat die de komende jaren weer zullen oplopen. Een voorziening voor de aanschaf van een nieuwe (tweedehands) auto is in de afgelopen jaren opgebouwd. In 2026 zal bezien worden of het voor de Stichting gunstiger is te investeren in een nieuwe (tweedehands) auto dan wel de oplopende onderhoudskosten nog voor enige tijd voor lief te nemen.

Tussen de bestuursleden onderling en met de administrateur van de Stichting heeft in 2025 veelvuldig overleg plaatsgevonden over door de Stichting te verlenen bijdragen aan projecten die binnen de doelstelling van de Stichting vallen en de financiële ruimte die de Stichting daarvoor heeft. Daarnaast hebben bestuursleden contact onderhouden met de verschillende landgoedeigenaren en met agrariërs, omwonenden, gemeentebesturen, het Waterschap Aa en Maas, het Brabants Landschap en andere instanties. De bestuursvoorzitter is betrokken geweest bij de inmiddels vastgestelde natuurvisie van de gemeente Land van Cuijk en het overleg over de verdere ontwikkeling van de Verborgten Raamvallei. Informatie van de Federatie Particulier Grondbezit (FPG) en het Brabants Particulier Grondbezit (BPG) en andere instanties over ontwikkelingen die van invloed zijn op het behoud en versterking van de natuur en andere waarden waar de Stichting voor staat, zijn nauwlettend gevolgd en bestuursleden zijn waar mogelijk aanwezig geweest op FPG en BPG-vergaderingen.

Op haar website heeft de Stichting haar beleidsplan 2021 – 2025 en de meest recente jaarstukken, jaarverslagen en overige gegevens gepubliceerd in overeenstemming met de ANBI vereisten.

Onderhoud waterlopen: verder overleg met het waterschap is nodig over de vraag hoe de kwantiteit en kwaliteit van het water op de landgoederen kan worden geoptimaliseerd en water meer kan worden vastgehouden als op dit moment het geval is. Bezien zal worden of daarop gerichte maatregelen kunnen worden uitgevoerd onder de hiervoor vermelde GLB-subsidie indien die wordt toegewezen. In 2026 zal dit verder worden opgevolgd met als doel in goed overleg tot uitvoeringsmaatregelen te komen.

Los hiervan is het van belang tot een gestructureerd plan van onderhoud van de waterlopen op de landgoederen te komen. Dit is speelt al de nodige tijd en zal in 2026 worden opgepakt.

Samenwerking omliggende natuurgebieden en overheden: de samenwerking met de landgoedeigenaren van de Barendonk en de Tongelaar is in 2025 versterkt. De GLB-subsidieaanvraag is mede ten behoeve van de bosrevitalisering op de Barendonk ingediend. Hetzelfde geldt voor de contacten met gemeentelijke en provinciale overheden en het Waterschap Aa en Maas. Door betrokkenheid van bestuursleden bij het Verborgten Raamvallei project en het Gebiedsplan Raam, zijn goede contacten met deze overheden gelegd, die in 2025 verder zijn uitgebouwd. Verschillende wethouders en beleidsmedewerkers van de gemeente Land van Cuijk en medewerkers van de provincie hebben de landgoederen in 2025 bezocht.

Verbreiding doelstelling: de doelstelling van de Stichting is met een in 2024 doorgevoerde statutenwijzing verbreed tot het behoud en de versterking van de natuur en de cultuurhistorische en andere waarden van landgoederen en historische buitenplaatsen gelegen in de gemeente Land van Cuijk en op en in de in de nabijheid daarvan gelegen natuur- en agrarische gebieden. Het is de bedoeling aan deze doelstelling de komende jaren meer aandacht te besteden.

Bosdag: in 2025 is het door omstandigheden niet gekomen tot de organisatie van de jaarlijkse door de Stichting georganiseerde Bosdag. In 2025 zal de dag wederom worden georganiseerd. De Stichting hoopt dat ook dan weer velen naar Beers zullen komen om op de landgoederen de handen uit de mouwen te steken en daarmee bij te dragen aan het behoud en versterking van de natuur en het natuurschoon van die landgoederen.

4/4/26

